

Riigikogu Kantselei 2006. aasta majandusaasta aruande õigsus ja tehingute seaduslikkus

Sisukord

Riigikontrolli hinnang 2006. a majandusaasta aruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse kohta	3
Majandusaasta aruande õigsus	3
Tähelepanek põhivarade kajastamise kohta	3
Majandustehingute seaduslikkus	4
Eelmise aasta auditi soovituste rakendamine	4
Riigikontrolli soovitused ja Riigikogu Kantselei direktori vastus	7
Ülevaade Riigikogu Kantseleist	8
Auditi iseloomustus	8
Auditi eesmärk	8
Hinnangu andmise kriteeriumid	8
Riigikontrolli varasemad auditid Riigikogu Kantseleis	10

Riigikontrolli hinnang 2006. a majandusaasta aruande õigsuse ja majandustehingute seaduslikkuse kohta

Majandusaasta aruande õigsus

Majandusaasta aruanne on olulises osas õige

1. **Riigikogu Kantselei majandusaasta aruanne, mis näitab kantselei 2006. aasta kassakuludeks 220 522 644 krooni ja tulemiks enne arveldusi riigieelarvega – 246 221 641 krooni ning bilansimahuks 31.12.2006. a seisuga 249 131 854 krooni, kajastab olulises osas õigesti asutuse finantsseisundit, lõppenud aruandeperioodi kassakulusid ja majandustulemust.**
2. Järgnevalt on toodud ära raamatupidamisarvestust puudutavad tähelepanekud, mis summade ebaolulisuse tõttu ei mõjutanud Riigikontrolli hinnangut majandusaastaruande õigsuse kohta.

Tähelepanek põhivarade kajastamise kohta

Ehituskulu on kajastatud valesti

3. Auditi tulemusena selgus, et kantselei raamatupidamises ei ole 1,2 miljoni krooni ulatuses tehtud ehitustöid lisatud põhivara maksumusele, vaid on kantud remondikuludesse.
4. Raamatupidamise hea tava kohaselt tuleb põhivara soetusmaksumuses kajastada kõik soetamisega otseselt tehtud kulud. Soetamisega otseselt seotud kuludeks loetakse kulusid, mis on vajalikud vara tööseisundisse viimiseks. Riigikontroll on seisukohal, et põhivarana tuleb kapitaliseerida kõik ehitusega seotud väljaminekud (sh tellingute rent ja paigaldus), milleta edasised ehitustööd ning soovitava lõpptulemuse saavutamine pole võimalik.
5. **Riigikontrolli soovitus:** võtta tehtud ehitustööd põhivarana arvele. Edaspidi, ehitustööde planeerimisel, selgitada kehtestatud kriteeriumite alusel, kas tegemist on renoveerimise või korralise remondiga. Renoveerimise puhul koguda lõpetamata ehituse kontole ehitusobjektide kaupa kõik objektiga seotud väljaminekud – alates projekteerimisest kuni järelevalveni. Tööde lõpetamisel eristada vana põhivara likvideerimise maksumus, kui see on usaldusväärset hinnatav ja moodustab olulise summa.

Riigikogu Kantselei direktori vastus: Ehituskulude kajastamisel on Riigikogu Kantselei lähtunud riigi raamatupidamise üldeeskirja § 43 lõikest 2, mille järgi parendustega kaasnevad võimalikud demonteerimis- ja lammutustööd tuleb kanda kuluks, mitte lisada põhivara maksumusele. Siit tulenevalt lammutustöödega otseselt seotud kulud (nt tellingute kasutamise ja lammutusprahi äraveo kulud) tuleb kanda kuluks. Riigikogu Kantselei kaalub raamatupidamise sise-eeskirjades renoveerimise ja korralise remondi erisuste kriteeriumide täpsustamise võimalusi.

Majandustehingute seaduslikkus

Tehingud on enamasti sooritatud seadustega kooskõlas

6. Riigikogu Kantslei majandustehingud on sooritatud valimisse langenud ja kontrollitud tehingute osas kooskõlas riigieelarve seadusega ning 2006. aasta riigieelarve ja lisaelarve seadusega.

7. Samas ei ole kantslei kõigil puhkudel järginud riigihangete seadust ja riigivaraseadust. Sellekohased tähelepanekud on toodud punktides 9–15.

Eelmise aasta auditi soovitude rakendamine

8. Eelmise aasta auditaruandes „Riigikontrolli arvamus Riigikogu Kantslei 2005. a majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta” tegi Riigikontroll ettepanekud riigihangete korraldamise ja eluruumide väljauurimise kohta. Selgus, et Riigikogu Kantslei ei ole neid ettepanekuid ellu viinud.

Riigikogu Kantslei on ostnud teenuseid riigihanget korraldamata

9. Sarnaselt 2004. ja 2005. aastaga ostis Riigikogu Kantslei ka 2006. aastal teenuseid ilma riigihanke menetlust korraldamata järgmistelt hankijatelt:

- reisiteenuseid AS-ilt Estravel ja AS-ilt Hermann Reisid kokku 6 miljoni krooni eest koos käibemaksuga,
- sideteenuseid EMT AS-ilt 1,2 miljoni krooni eest koos käibemaksuga,
- transporditeenuseid Tulika Takso AS-ilt 0,85 miljoni krooni eest koos käibemaksuga.

Riigihange korraldatakse, kui eeldatav hankelepingu maksumus ilma käibemaksuta on

- 1) asjade ostmise või teenuste tellimise korral 300 000 krooni ja üle selle;
- 2) ehitustööde tellimise korral 2 miljonit krooni ja üle selle.

10. Kõiki nimetatud teenuseid kasutavad nii Riigikogu Kantslei ametnikud kui ka Riigikogu liikmed. Reisiteenuste kasutamisel on Riigikogu liikmetel õigus valida, kas leida ise reisifirma, kes lennupiletite jms hankimise eest hoolitseb, või kasutada selleks Riigikogu Kantslei koostööpartnereid AS-i Hermann Reisid ja AS-i Estravel. Esimesel juhul tasub Riigikogu liige ise kulud ja kantslei hüvitab talle tehtud kulutused. Teisel juhul tasub Riigikogu Kantslei talle teenuse osutaja poolt esitatud arve. Ostetud teenuste kohta esitatakse Riigikogu Kantsleile iga kuu arve.

11. Riigikogu Kantslei põhjendas audiitoritele, et on lähtunud oma tegevuses Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seadusest, mitte riigihangete seadusest.

12. Riigikontrolli arvamusel on Riigikogu Kantslei sellise teenuse osutamisel ostja riigihangete seaduse mõistes. Seega on Riigikontroll endiselt seisukohal, et Riigikogu Kantslei oleks pidanud, arvestades riigihangete seaduse § 2 lõikes 7 sätestatud nõudmisi, korraldama riigihankemenetlused.

Riigikogu Kantslei direktori vastus: Riigikogu Kantslei põhimääruse p 1 kohaselt on Riigikogu Kantslei riigiasutus, mille põhiülesandeks on Riigikogule tema põhiseaduslike funktsioonide täitmiseks vajalike tingimuste loomine. Tulenevalt Riigikogu liikmete transpordivajadusest

on Riigikogu Kantselei sõlminud lepingud OÜga ESRA KO, ASiga Linnatakso ning Tulika Takso ASiga. Riigikogu liikmete tööga seotud kulutuste hüvitamise korra kohaselt hüvitatakse Riigikogu liikmele kuludokumentide alusel tema tööga seotud kulutused kuni 30% ulatuses Riigikogu liikme ametipalgast. Riigikogu liikme tööga seotud kulutused on nimetatud korra p 2 kohaselt ka sõidukulud (sh taksokulu). Kuna kulud kaetakse Riigikogu liikme kuluhüvitistest, on Riigikogu liige vaba otsustama, millise ettevõtja teenust ta kasutab, ning seega ei ole vajalik korraldada vastavaid riigihankeid. Riigihangete seaduse asemel kuulub kohaldamisele Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduse § 11.

AS Hermann Reisid (AS Kaleva Travel) on valitud avaliku konkursi alusel. Tegemist on lähetuskulude hüvitamisega, seega ei ole riigihanget vaja korraldada. Riigihangete seaduse asemel kohaldatakse avaliku teenistuse seaduse § 43. Läbi konsultatsioonide Riigihangete Ameti, Rahandusministeeriumi ja Riigikontrolli spetsialistidega otsitakse osapooli rahuldavat lahendust.

Riigikogu Kantselei kasutab EMT teenuseid varasemast ajast, kui jõustus kehtiv Riigihangete seadus. Riigikogu Kantselei on võtnud korduvalt võrdlevaid pakkumisi kõigilt kohalikelt mobiilsideoperaatoritelt. Riigikogu Kantselei vajab parimat teenust ja seda pakub kohalikul turul kvaliteedi, leviala ja erinevate teenuste osas hetkel EMT. Riigikogu Kantselei ostab teenust EMT-lt konkurentsivõimeliste hindadega. Kuna Riigikogu liikmete mobiilsideteenuse kulud kaetakse Riigikogu liikme kuluhüvitistest, on Riigikogu liige vaba otsustama, millise ettevõtja teenust ta kasutab ning seega ei ole vajalik korraldada vastavaid riigihankeid. Riigihangete seaduse asemel kohaldatakse Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduse § 11.

Riigikogu Kantselei on andnud oma töötajatele elamispinna üürile alla turuhinna

13. Kantselei üürib jätkuvalt välja oma töötajatele põhitegevuseks mittevajalikke eluruume alla turuhinna (15 krooni ruutmeetri eest), selle pealt erisoodustumaksu maksmata.

14. Vastuskirjas 2005. aasta kontrolliaruande eelnõule märkis Riigikogu Kantselei direktor, et tööandja eluruumid on kavas võõrandada pärast seda, kui riigis tervikuna on otsustatud, kuidas ja mis tingimusel need võõrandatakse.

15. Riigikontroll jääb oma seisukoha juurde ja leiab, et põhitegevuseks mittevajalikud korterid tuleb võõrandada, sest Riigikogu Kantselei ei ole majutusteenust osutav asutus ning korterite alla turuhinna üürile andmine ei ole kooskõlas riigivaraseadusega. Riigikontroll leiab, et niikaua kui korterid pole võõrandatud, tuleb tasuda alla turuhinna olevate üürisummade ja turuhinna vahe pealt erisoodustumaksu.

Riigikogu Kantslei direktori vastus: Tööandja eluruumid on kavas võõrandada peale seda, kui riigis on tervikuna otsustatud, kuidas ja millistel tingimustel need võõrandatakse.

Riigikogu Kantslei on planeerinud 2008. aasta eelarvesse täiendavad vahendid erisoodustusmaksu maksmiseks.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Juhani Lemmik
I auditiosakonna peakontrolör

Riigikontrolli soovitused ja Riigikogu Kantselei direktori vastus

Riigikogu Kantselei direktor saatis 08.05.2007. a oma vastuse Riigikontrolli auditi aruande eelnõule.

Riigikogu Kantselei direktori üldine kommentaar auditiaruande kohta

Täname Riigikontrolli Riigikogu Kantselei 2006. aasta aruande ja majandustehingute seaduslikkuse auditi ja meeldiva koostöö eest.

Võtsime teadmiseks kontrolliaruande eelnõus tehtud tähelepanekud ja ettepanekud ning lisame järgmised omapoolsed selgitused.

Soovitus / käsitletav teema	Riigikogu Kantselei direktori vastus
<p>Põhivarade kajastamine</p> <p>Riigikontroll soovib võtta tehtud ehitustööd põhivarana arvele. Edaspidi, ehitustööde planeerimisel, selgitada kehtestatud kriteeriumite alusel, kas tegemist on renoveerimise või korralise remondiga. Renoveerimise puhul koguda lõpetamata ehituse kontole ehitusobjektide kaupa kõik objektiga seotud väljaminekud – alates projekteerimisest kuni järelevalveni. Tööde lõpetamisel eristada vana põhivara likvideerimise maksumus, kui see on usaldusväärselt hinnatav ja moodustab olulise summa.</p>	<p>Ehituskulude kajastamisel on Riigikogu Kantselei lähtunud riigi raamatupidamise üldeeskirja § 43 lõikest 2, mille järgi parendustega kaasnevad võimalikud demonteerimis- ja lammutustööd tuleb kanda kuluks, mitte lisada põhivara maksumusele. Siit tulenevalt lammutustöödega otseselt seotud kulud (nt tellingute kasutamise ja lammutusprahi äraveo kulud) tuleb kanda kuluks. Riigikogu Kantselei kaalub raamatupidamise sise-eeskirjades renoveerimise ja korralise remondi erisuste kriteeriumide täpsustamise võimalusi.</p>
<p>Riigihangete korraldamine</p> <p>Riigikontrolli arvamusel on Riigikogu Kantselei sellise teenuse osutamisel ostja riigihangete seaduse mõistes. Seega on Riigikontroll endiselt seisukohal, et Riigikogu Kantselei oleks pidanud, arvestades riigihangete seaduse § 2 lõikes 7 sätestatud nõudmisi, korraldama riigihankemenetlused.</p>	<p>Kantselei põhimääruse p 1 kohaselt on Riigikogu Kantselei riigiasutus, mille põhiülesandeks on Riigikogule tema põhiseaduslike funktsioonide täitmiseks vajalike tingimuste loomine. Tulenevalt Riigikogu liikmete transpordivajadusest on Riigikogu Kantselei sõlminud lepingud OÜga ESRA KO, ASiga Linnataksko ning Tulika Takso ASiga. Riigikogu liikmete tööga seotud kulutuste hüvitamise korra kohaselt hüvitatakse Riigikogu liikmele kuludokumentide alusel tema tööga seotud kulutused kuni 30% ulatuses Riigikogu liikme ametipalgast. Riigikogu liikme tööga seotud kulutused on nimetatud korra p 2 kohaselt ka sõidukulud (sh taksokulu). Kuna kulud kaetakse Riigikogu liikme kuluhüvitistest, on Riigikogu liige vaba otsustama, millise ettevõtja teenust ta kasutab ning seega ei ole vajalik korraldada vastavaid riigihankeid. Riigihangete seaduse asemel kuulub kohaldamisele Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduse § 11.</p> <p>AS Hermann Reisid (AS Kaleva Travel) on valitud avaliku konkursi alusel. Tegemist on lähetuskulude hüvitamisega, seega ei ole riigihanget vaja korraldada. Riigihangete seaduse asemel kohaldatakse avaliku teenistuse seaduse § 43. Läbi konsultatsioonide Riigihangete Ameti, Rahandusministeeriumi ja Riigikontrolli spetsialistidega otsitakse osapooli rahuldavat lahendust.</p> <p>Riigikogu Kantselei kasutab EMT teenuseid varasemast ajast, kui jõustus kehtiv Riigihangete seadus. Riigikogu Kantselei on võtnud korduvalt võrdlevaid pakkumisi kõigilt kohalike mobiilsideoperaatoritelt. Riigikogu Kantselei vajab parimat teenust ja seda pakub kohalikul turul kvaliteedi, leviala ja erinevate teenuste osas hetkel EMT. Riigikogu Kantselei ostab teenust EMT-lt konkurentsivõimeliste hindadega. Kuna Riigikogu liikmete mobiilsideteenuse kulud kaetakse Riigikogu liikme kuluhüvitistest, on Riigikogu liige vaba otsustama, millise ettevõtja teenust ta kasutab, ning seega ei ole vajalik korraldada vastavaid riigihankeid. Riigihangete seaduse asemel kohaldatakse Riigikogu liikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seaduse § 11.</p>
<p>Eluruumide rendile andmine</p>	<p>Tööandja eluruumid on kavas võõrandada peale seda, kui riigis on tervikuna otsustatud, kuidas ja millistel tingimustel need võõrandatakse.</p> <p>Riigikogu Kantselei on planeerinud 2008. aasta eelarvesse täiendavad vahendid erisoodustusmaksu maksmiseks.</p>

Ülevaade Riigikogu Kantsleist

Kantslei põhiülesandeks on luua Riigikogule tema põhiseaduslike funktsioonide täitmiseks vajalikud tingimused, sh nõustada Riigikogu, tema juhatust, komisjone, fraktsioone ja Riigikogu liikmeid õigusloome alal ning muude ülesannete täitmisel, teenindada Riigikogu ja korraldada tema asjaajamist, korraldada Riigikogu liikmete ametihüvedega seonduvat, teenindada Vabariigi Valimiskomisjoni jms.

Riigikogu Kantslei teenindab ka Vabariigi Valimiskomisjoni, kelle ülesandeks on Vabariigi Presidendi, Riigikogu, Euroopa Parlamendi, kohalike omavalitsuste volikogude, Riigikogu juhatuse valimine, rahvahääletuste ettevalmistamine ja läbiviimine.

Kantslei tööd juhib direktor, kelle määrab ametisse Riigikogu juhatuse. Direktori ülesandeid täidab Heiki Sibul. Kantslei teenistuses oli 31.12.2006. a seisuga kokku 241 teenistajat.

Aruannete koostamise ning neis sisalduva info õigsuse eest vastutas auditeeritud perioodil kantslei direktor Heiki Sibul, kes on kinnitanud 2006. aasta majandusaasta aruande õigsust oma allkirjaga. Riigikogu Kantslei raamatupidamist korraldas raamatupidamistalituse pearaamatupidaja Aili Soomuste.

Riigikogu Kantslei eelarve täitmise aruanne näitab 2006. a kassakuludeks 220,5 miljonit krooni, mis on võrreldes 2005. aastaga kasvanud 5%. Kantslei bilansimaht 31.12.2006. a seisuga on 249 miljonit krooni, mis võrreldes 2005. a suurenes 3% peamiselt Toompea 1 kinnistu tulemisega Riigikogu Kantslei bilanssi. Bilansis moodustab varadest 99% põhivara ning kohustustest 97% pikaajalised pensionieraldised.

Auditi iseloomustus

Riigikontrollil on riigieelarve seaduse järgi kohustus anda hinnang põhiseaduslike institutsioonide majandusaasta aruande õigsuse ja tehingute seaduslikkuse kohta. Selle kohustuse täitmiseks auditeerib Riigikontroll asutusi ja isikuid.

Auditi eesmärk

Auditi eesmärgiks on anda hinnang Riigikogu Kantslei 2006. aasta majandusaasta aruande õigsuse ning tehingute seaduslikkuse kohta.

Hinnangu andmise kriteeriumid

Hinnangu andmisel tugines Riigikontroll järgmistele kriteeriumidele:

- varad ja kohustused eksisteerivad 31.12.2006. a seisuga;
- varad ja kohustused kuuluvad 31.12.2006. a seisuga Riigikogu Kantsleile;
- tehingud või sündmused toimusid 2006. aastal;
- kõik varad, kohustused, tehingud, sündmused on kajastatud ja näitajad avalikustatud;
- varad ja kohustused on kajastatud õiges bilansilises väärtuses;
- tehingud või sündmused on kajastatud õiges summas ja tulud või kulud on kantud õigesse perioodi;
- näitajad on avalikustatud, klassifitseeritud ja kirjeldatud kooskõlas raamatupidamise hea tavaga;
- tegevusaruandes toodud numbriline info, mis tuleneb raamatupidamise aastaaruandest, on kajastatud õigetes summades;

- tehingud või sündmused on olulises osas kooskõlas olulisemate asjakohaste regulatsioonidega.

Tähelepanekud, mis ei mõjuta hinnangu andmist, esitatakse asutuse juhtkonnale märgukirjaga.

Auditi ulatus ja käsitusviis

Kantselei 2006. a majandusaasta aruande õigsusele hinnangu andmise käigus hindas Riigikontroll raamatupidamise aastaaruande vastavust raamatupidamise heale tavale, raamatupidamise seadusele ning rahandusministri asjakohastele määrustele.

Hinnangu andmisel tehingute seaduslikkusele kinnitab Riigikontroll, et kontrollitud tehingud on sooritatud, lähtudes riigieelarve seadusest ning 2006. aasta riigieelarve ja lisaelarve seadusest. Lisaks hinnati, kas valimisse langenud majandustehingud on kooskõlas riigihangete seaduse, riigivaraseaduse ning riigikoguliikmete ametipalga, pensioni ja muude sotsiaalsete garantiide seadusega.

Riigikontroll sooritas auditi kooskõlas INTOSAI (Kõrgeimate Kontrolliasutuste Rahvusvaheline Organisatsioon) auditistandarditega. Need standardid nõuavad, et audit kavandatakse ja sooritatakse viisil, mis võimaldab piisava kindlustundega otsustada, et finantsaruanded ei sisalda olulisi vigu ega ebatäpsusi. Auditi käigus kontrollisid audiitorid väljavõtteliselt tõendusmaterjale, millel põhinevad raamatupidamise aastaaruandes esitatud näitajad. Audit hõlmas ka aruannete koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtete ja juhtkonna raamatupidamislike hinnangute analüüsi.

Audititeavet kogudes intervjueriti Riigikogu Kantselei raamatupidamise osakonna, haldusteenistuse ja teiste struktuuriüksuste teenistujaid.

Riigikontroll leiab, et audit annab piisava aluse arvamuse avaldamiseks asutuse raamatupidamise aastaaruande ja majandustehingute seaduslikkuse kohta.

Auditi lõpetamise aeg

Audit lõpetati 2007. aasta märtsi lõpuks.

Auditi meeskond

Auditi meeskonda kuulusid auditijuht Krista Uuna, vanemaudiitor Karin Rajapu ning metoodika, planeerimise ja analüüsi vanemnõunik Kaido Vetevoog.

Kontaktandmed

Auditi kohta saab lisainfot Riigikontrolli kommunikatsiooniteenistusest tel +372 640 0704 või +372 640 0777, e-post riigikontroll@riigikontroll.ee

Auditiaruande elektrooniline koopia (pdf) on saadaval koduleheküljel www.riigikontroll.ee.

Auditiaruande kokkuvõtte on saadaval ka inglise keeles.

Auditi indeks Riigikontrolli asjaajamissüsteemis on OSI-2-1.4/07/26.

Riigikontrolli postiaadress on:

Narva mnt 11a
15013 TALLINN
Tel +372 640 0700
Faks +372 661 6012
riigikontroll@riigikontroll.ee

Riigikontrolli varasemad auditid Riigikogu Kantseleis

30.05.2006 – Riigikontrolli arvamus Riigikogu Kantselei 2005. aasta majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta

25.05.2005 – Riigikontrolli arvamus Riigikogu Kantselei 2004. aasta majandusaasta aruande ja tehingute seaduslikkuse kohta

Kõik aruanded on kättesaadavad Riigikontrolli koduleheküljelt www.riigikontroll.ee